

[3] Par šo Rīgas domes Finanšu departamenta brīdinājumu *M.Š.* iesniedza sūdzību Rīgas domes Finanšu departamenta Pašvaldības ieņēmumu pārvaldei. Pārvaldes direktores vietniece 2003. gada 24. oktobra lēmumā Nr. DFPI-03-1370-ap/05-7.1 norādīja, ka nekustamā īpašuma nodokļa parāds aprēķināts pareizi.

Šo lēmumu *M.Š.* pārsūdzēja Rīgas domes priekšsēdētājam, kurš 2003. gada 8. decembrī pieņēma lēmumu Nr. RD-03-3904-ap un atstāja spēkā *M.Š.* aprēķināto nekustamā īpašuma nodokļa parādu.

[4] Sūdzībā par Rīgas domes Finanšu departamenta 2003. gada 17. septembra lēmumu Rīgas pilsētas Centra rajona tiesai *M.Š.* norāda:

1) jau 1998. gada 16. janvārī *M.Š.* nekustamajam īpašumam tika uzlikts arests. Īpašums nekad nav bijis *M.Š.* lietošanā un valdījumā, jo tajā dzīvoja īrnieki. Savukārt mājas Rīgā, [adrese] pārvaldīšanu veica *B.G.* un *H.K.*. Tā kā viņa no īrniekiem iekasēja komunālos maksājumus, viņas pienākums bija rūpēties par nekustamā īpašuma nodokļa maksājumiem;

2) starp *B.G.* un *M.Š.* noslēgtais nekustamā īpašuma pirkuma līgums ar Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas spriedumu atzīts par spēkā neesošu no tā noslēgšanas brīža. Tādēļ uzskatāms, ka *M.Š.* nekad nav bijusi nekustamā īpašuma īpašniece un nevar būt nekustamā īpašuma nodokļa maksātāja.

Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2004. gada 12. februāra spriedumu *M.Š.* sūdzība noraidīta.

[5] Izskatījusi *M.Š.* apelācijas sūdzību, Administratīvā apgabaltiesa ar 2004. gada 12. jūlija spriedumu nolēma atstāt negrozītu Rīgas domes Finanšu departamenta lēmumu un *M.Š.* sūdzību noraidīt.

[5.1] Spriedumā konstatēts, ka laika posmā no 1995. gada 22. septembra līdz 2002. gada 7. novembrim īpašuma tiesības uz nekustamā īpašuma Rīgā, [adrese] 59/1000 domājamām daļām nostiprinātas *M.Š.* Rīgas domes Finanšu departamenta aprēķinātais nekustamā īpašuma nodokļa parāds aprēķināts par periodu, kas iekļaujas laikā, kad *M.Š.* bija uzskatāma par nekustamā īpašuma īpašnieci.

[5.2] *M.Š.* atbilda nekustamā īpašuma īpašnieka definīcijai likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli” izpratnē. Šis likums noteic tos subjektus, kuriem ir pienākums maksāt nekustamā īpašuma nodokli - īpašnieku vai tiesisko valdītāju, kā arī pašvaldības pienākumu noteikt maksājamā nodokļa apmēru kārtējam gadam un paziņot to nodokļu maksātājam. Administratīvā apgabaltiesa atzinusi, ka arī tad, ja nekustamā īpašuma īpašnieks vai valdītājs nav pieteicies pašvaldībā kā nodokļa maksātājs, pašvaldībai ir pienākums nodrošināt nodokļa iekasēšanu.

[5.3] Administratīvā apgabaltiesa arī atzinusi, ka Rīgas domes Finanšu departamentam bija tiesisks pamats noteikt tieši *M.Š.* nekustamā īpašuma nodokļa parādu, jo tieši viņa bija norādīta kā nekustamā īpašuma Rīgā, [adrese] 59/1000 domājamo daļu īpašniece.

[5.4] Spriedumā arī norādīts, ka tiesību normas atļauj nekustamā īpašuma nodokli iekasēt no nekustamā īpašuma īrnieka, iekļaujot to īres maksā. Taču pats īpašnieks ir atbildīgs par nekustamā īpašuma nodokļa ieskaitīšanu attiecīgajā pašvaldības budžetā.

[5.5] Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka pieteicējas prasījums no trešajām personām, kuras pieteicējas uzdevumā nav nodrošinājušas nodokļa ieskaitīšanu budžetā, nav izskatāmas administratīvā procesa kārtībā, bet civilprocesiālajā kārtībā.

[6] Par Administratīvās apgabaltiesas spriedumu *M.Š.* iesniegusi kasācijas sūdzību. Tajā norādīts, ka Administratīvā apgabaltiesa nav ņēmusi vērā faktu, ka ar

Augstākās tiesas Civillietu tiesas palātas 2002. gada 27. septembra spriedumu nekustamā īpašuma pirkuma līgums starp *B.G.* un *M.Š.* atzīts par spēkā neesošu no līguma noslēgšanas brīža. Uz Rīgas domes lēmuma pieņemšanas brīdi šis spriedums jau bija stājies spēkā.

M.Š. norāda, ka, tā kā viņa nav uzskatāma par nekustamā īpašuma Rīgā, [adrese] 59/1000 domājamo daļu īpašnieci, viņa nevar būt arī nekustamā īpašuma nodokļa maksātāja.

Kasācijas sūdzībā arī norādīts, ka nav nekādas tiesiskas nozīmes apstāklim, ka pirkuma līgums ticis reģistrēts zemesgrāmatā. Apgabaltiesa pareizi secinājusi, ka nostiprinājuma ieraksts dzēsts uz Augstākās tiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2002. gada 27. septembra sprieduma pamata. Tādējādi arī ieraksts zemesgrāmatā uzskatāms par spēkā neesošu.

Nemot vērā iepriekš minēto *M.Š.* lūdz atcelt Administratīvās apgabaltiesas spriedumu un nodot lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai.

[7] Paskaidrojumos pie kasācijas sūdzības Rīgas domes Finanšu departaments norādījis, ka saskaņā ar Civillikumu un likumu „Par nekustamā īpašuma nodokli” par nekustamā īpašuma īpašnieku atzīstams tas, kas par tādu nostiprināts zemesgrāmatā. Zemesgrāmatu likuma 1. pants paredz zemesgrāmatu ierakstu publisko ticamību, tādēļ nepamatots ir *M.Š.* viedoklis, ka ierakstam zemesgrāmatā nav nekādas tiesiskas nozīmes.

Atsaucoties uz vairākām tiesību normām, Rīgas domes Finanšu departaments norāda, ka brīdinājums par nekustamā īpašuma nodokļa parādu *M.Š.* izteikts pamatoti. Pamatots ir Administratīvās apgabaltiesas viedoklis, ka pašvaldībai jebkurā gadījumā jānodrošina nodokļa iekasēšana – arī tad, ja likumā noteiktajā kārtībā nekustamā īpašuma īpašnieks vai valdītājs nav pieteicies.

Rīgas domes Finanšu departaments norādījis, ka jau laikā, kad strīds par pirkuma līguma spēkā esamību vēl nebija izšķirts tiesā, *M.Š.* bija izveidojies nekustamā īpašuma nodokļa parāds.

[8] Tiesas sēdē *M.Š.* pārstāve uzturēja kasācijas sūdzību, uzsverot, ka ierakstam zemesgrāmatā nav būtiskas nozīmes.

Rīgas domes pārstāvis kasācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[9] Atbilstoši likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli” 2. panta otrajai daļai par nekustamā īpašuma īpašnieku, kura pienākums ir maksāt nekustamā īpašuma nodokli, uzskatāma persona, kuras īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu **ir nostiprinātas zemesgrāmatā.**

[9.1] Administratīvo lietu departamenta ieskatā nav pamatots *M.Š.* pārstāves paustais viedoklis, ka ierakstam zemesgrāmatās nav būtiskas nozīmes.

Atbilstoši Zemesgrāmatu likuma 4. pantam zemesgrāmatās tiek nostiprinātas tiesības uz nekustamo īpašumu, šiem ierakstiem ir publiska ticamība. Arī likums „Par nekustamā īpašuma nodokli” pienākumu maksāt nekustamā īpašuma nodokli saista ar īpašuma tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatās.

Tādējādi Administratīvā apgabaltiesa spriedumā pamatoti atzinusi, ka Rīgas domei kā nodokļu administrācijai bija pamats aprēķināt nekustamā īpašuma nodokli tam subjektam, kas par nekustamā īpašuma īpašnieku ierakstīts zemesgrāmatā, proti, *M.Š.*, jo viņas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu jau 1995. gada 22. septembrī bija nostiprinātas zemesgrāmatā.

